

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie

DATUM	10-7-2018	REFERENTIE	Marjon Plantinga
ONS NUMMER	81D3A81D	DOORKIESNUMMER	030-258 2104
NUMMER PS	2018MME162	E-MAILADRES	Marjon.plantinga@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Uitvoeringsagenda Gezonde Lucht regio Utrecht	PORTEFEUILLEHOUDER	Pennarts-Pouw

Onderwerp Statenbrief: Uitvoeringsagenda Gezonde Lucht regio Utrecht

Voorgestelde behandeling: ter kennisname

Geachte dames en heren,

Inleiding

Aanleiding

In het Statenvoorstel Samenwerkingsagenda Gezonde Lucht d.d. 19 december 2017 is toegezegd dat wij de oplossingsrichtingen uit de Samenwerkingsagenda verder uitwerken tot een concrete Uitvoeringsagenda.

Voorgeschiedenis

Op 5 februari 2018 hebben Provinciale Staten de Samenwerkingsagenda Gezonde Lucht aangenomen, met een amendement om op te nemen dat wij er naar streven om uiterlijk in 2030 in de hele provincie Utrecht te voldoen aan de streefwaarden van de WHO. Verder hebben PS twee moties aangenomen om in alle vast te stellen relevante programma's en voorstellen de WHO normen zichtbaar als streefnorm mee te nemen en om de voortgang van de ons relevante (inter)nationale beleidsmaatregelen in de jaarrapportage luchtkwaliteit te monitoren. Hiermee is de besluitvormende fase van de BOB Luchtkwaliteit afgerond.

Essentie / samenvatting:

Luchtkwaliteit heeft invloed op de gezondheid. De gezondheidsrisico's van luchtvervuiling zijn door afname van concentraties de afgelopen decennia kleiner geworden, maar toch veroorzaken de huidige luchtverontreinigingsniveaus nog steeds gezondheidsklachten. De Uitvoeringsagenda Gezonde Lucht regio Utrecht is een weerspiegeling van de cocreatie aanpak en bevat maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren en te streven naar voldoen aan de WHO advieswaarden in 2030. Het gaat om de volgende thema's:

- Het streven naar WHO advieswaarden meenemen in de beleidskaders van de provincie Utrecht
- Maatregelen op het gebied van landbouw, mobiliteit en binnenvaart
- Beperking van overlast door houtrook
- Aandacht voor luchtkwaliteit bij gevoelige bestemmingen (scholen, zorginstellingen etc)
- De rol van slimme meters/citizen science bij het vergroten van de kennis over en bewustzijn van de luchtkwaliteit
- Lobby in Den Haag en Brussel voor landelijk en Europees bronbeleid

Op regionaal niveau hebben we beperkte invloed op de verbetering van de luchtkwaliteit. Een groot deel van de vervuiling komt uit regio's en landen om ons heen. Dat is geen reden om niets te doen. De regionale bijdrage is ongeveer 20%.

In de aanloop naar de uitvoeringsagenda is bewust gekozen voor een brede aanpak waarbij samenwerking is gezocht met regionale partijen. Het traject is nadrukkelijk gericht op het creëren van een brede coalitie voor het verbeteren van de luchtkwaliteit. De provincie heeft het initiatief genomen door in een vroeg stadium Utrechtse gemeenten, stakeholders, inwoners, belanghebbenden en deskundigen te betrekken bij het maken van nieuw beleid, in de vorm van cocreatie. Met een groep van ruim 30 personen van 15 organisaties hebben wij de verschillende stappen van cocreatie doorlopen. De uitkomsten van het cocreatietraject zijn vertaald in de Samenwerkingsagenda Gezonde Lucht die op 5 februari 2018 door PS is vastgesteld.

Vervolgens zijn de oplossingsrichtingen uit de Samenwerkingsagenda Gezonde Lucht verder uitgewerkt met de cocreatie partners tot deze Uitvoeringsagenda. De deelnemende organisaties (waaronder de provincie Utrecht) hebben zich verdeeld over werkgroepen. Elke werkgroep heeft een oplossingsrichting uitgewerkt. De mate van uitwerking door de verschillende werkgroepen verschilt. Dat hoort bij deze aanpak. De Uitvoeringsagenda Gezonde Lucht is dus niet een programma van de provincie Utrecht alleen, maar een gezamenlijke agenda met de diverse partners. De inzet per partner kan verschillen per thema. Dit geldt ook voor de provincie Utrecht; bij de ene maatregel is de provincie trekker en bij de andere samenwerkingspartner. Ook zijn er maatregelen die geheel door samenwerkingspartners wordt uitgevoerd en waar de provincie niet bij betrokken is. In dit geval is de provincie niet vermeld bij trekker of partner.

Wij streven ernaar het eigenaarschap van de acties te (laten) bekrachtigen door het formaliseren van de betrokkenheid van de deelnemende organisaties aan de Uitvoeringsagenda, in de vorm van het ondertekenen van een Alliantie Gezonde Lucht. De Alliantie wordt daarbij gebruikt als platform om samen te werken bij het realiseren van de gezamenlijk geformuleerde doelen. Tijdens het cocreatietraject hebben wij alle partijen al bij elkaar gebracht en is al pratend en uitwisselend een gedeelde basis gecreëerd, de belangrijkste fase in de vorming van de alliantie.

De moties 'WHO normen geen gebakken lucht' en 'Luchtkwaliteit moet je monitoren' zijn integraal opgenomen in de uitvoeringsagenda. Wij beschouwen de moties daarmee als afgedaan.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Een betere luchtkwaliteit, toewerkend naar WHO advieswaarden, leidt tot meer gezonde levensjaren voor mensen en vertaalt zich in economische waarde (gezondere werknemers en vermindering van de ziektekosten). Daarnaast wordt een bijdrage geleverd aan Utrecht Topregio, waarin een goed vestigingsklimaat is voor bedrijven en een goed leefklimaat voor een ieder. Verder leveren de maatregelen een positieve bijdrage aan het Klimaat en de Energietransitie en dragen ze bij aan het halen van de Natura 2000 doelen in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS).

Wettelijke grondslag

Artikel 174 Provinciewet.

Financiële consequenties

Bij de Kadernota 2018 is €685.000,- aangevraagd voor de Uitvoeringsagenda Gezonde Lucht regio Utrecht. Met dit driejarig budget kan de provincie Utrecht aan de uitvoeringsagenda bijdragen. Op dit moment is er nog geen exact beeld van de totale kosten van alle maatregelen en de bijdrage van de verschillende partijen.

Per project moeten de financiële gevolgen en de dekking hiervan nog worden uitgewerkt. Dan wordt pas duidelijk wie er participeert en welke bijdrage de verschillende partners willen en kunnen leveren. Dan wordt ook duidelijk welke middelen er vanuit de provincie kunnen worden ingezet. Dit kan zijn vanuit de gereserveerde middelen voor de Uitvoeringsagenda Gezonde Lucht regio Utrecht of andere provinciale programma's of dat er nog aanvullende middelen nodig zijn, dan wordt dit met een dekkingsvoorstel aan u voorgelegd.

Het kan ook betekenen dat wij, na overweging, toch besluiten om niet te participeren in een voorgestelde maatregel uit voorliggende Uitvoeringsagenda of dat wij hier geen middelen voor beschikbaar kunnen of willen stellen.

Vervolprocedure/voortgang

Uitvoering van de luchtkwaliteitsmaatregelen. Wij rapporteren een keer per jaar over de voortgang en eventuele bijstelling van de uitvoeringsagenda.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van de Uitvoeringsagenda Gezonde Lucht regio Utrecht.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,
De secretaris,